

رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی
دوره ۵، شماره ۱۷، تابستان ۱۳۹۶
ص ص: ۸۷-۹۹

نقش برگزاری المپیادهای ورزشی درون استانی در توسعه ورزش استان گلستان از دیدگاه مدیران و کارشناسان ورزش

بهمن طیبی^{۱*} - امین دهقان قهفرخی^۲

۱. استادیار گروه تربیت بدنی، دانشگاه گلستان، گرگان، ایران. ۲. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۱۰/۰۹، تاریخ تصویب: ۱۳۹۶/۰۲/۰۳)

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، تعیین نقش برگزاری المپیادهای ورزشی درون استانی در توسعه ورزش استان گلستان از دیدگاه مدیران و کارشناسان ورزش بود. جامعه آماری تحقیق شامل کادر اجرایی المپیادهای ورزشی به تعداد ۳۸۱ نفر بود و براساس جدول مورگان ۱۹۰ نفر به عنوان نمونه آماری بررسی شدند. برای جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد که روایی آن به تأیید متخصصان رسید و پایایی آن با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۸ به دست آمد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از روش تحلیل عاملی استفاده شد. هفت عامل توسعه مدیریت، توسعه مالی، توسعه روحی و روانی، توسعه مشارکتهای اجتماعی، توسعه اماکن و زیرساختها، توسعه تبلیغاتی و توسعه فرهنگی و گردشگری به عنوان پیامدهای برگزاری المپیادهای ورزشی درون استانی شناخته شدند. عامل توسعه روحی و روانی با میانگین رتبه ۵/۰۹ مهم ترین پیامد و عامل توسعه مالی با میانگین ۲/۳۷ کم اهمیت ترین پیامد المپیادهای ورزشی بود. از بین گویه‌های مختلف، «احساس مسئولیت جامعه میزبان» بیشترین بار عاملی و «حضور گسترده تماشاگران و هواداران» کمترین بار عاملی را داشتند. با توجه به نتایج پژوهش، برگزاری المپیادهای درون استانی می تواند راهکاری اساسی برای توسعه ورزش در ابعاد مختلف در استان گلستان باشد.

واژه‌های کلیدی

المپیاد ورزشی، توسعه ورزش، گردشگری ورزشی، مدیریت رویدادهای ورزشی، ورزش گلستان.

مقدمه

ورزش در جهان امروزی از فعالیت دسته‌جمعی و تفریحی فراتر رفته و مفهوم و حوزه وسیع و پیچیده‌ای به خود گرفته است. نگاه به ورزش، علمی شده و ورزش به یکی از اثرگذارترین پدیده‌ها در اوضاع اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جوامع تبدیل شده است. امروز دولت‌ها ورزش را بعدی از توسعه یک جامعه به‌شمار می‌آورند. در این زمینه سرمایه‌گذاری‌های کلانی در جهت بهره‌برداری‌های مختلف انجام می‌گیرد. بنابراین ورزش از سویی به جهانی شدن و از سویی دیگر به محلی شدن کمک می‌کند. امروز ورزش در عصر ارتباطات و عصر جهانی شدن از موضوع صرف ورزش خارج شده و در طول سال‌های بسیار آثار ماندگاری در همه عرصه‌ها بر شهرها و نواحی پیرامون گذاشته است. ورزش امروز یک واقعه نیست، ماکت کوچکی از مدیریت، درایت، اقتصاد، فرهنگ و سیاست است که در عرصه جهانی شدن، همه‌روزه توسط رسانه‌ها در معرض قضاوت قرار می‌گیرد. ورزش فقط تعدادی ورزشکار و مسئول نیست؛ بلکه ذهن بسیاری را در عرصه‌های برنامه‌ریزی، رسانه‌ای، تجارت، صاحبان بنگاه‌های اقتصادی و گردشگران ورزشی و غیرورزشی به خود معطوف کرده است. به هر حال اهمیت ورزش در دنیای کنونی بر کسی پوشیده نیست (۸).

تأملی در عبارت بالا اهمیت ورزش و فعالیت‌های ورزشی و همچنین تأثیر این فعالیت‌ها بر جنبه‌های مختلف زندگی انسان را نشان می‌دهد؛ به‌ویژه زمانی که این فعالیت‌ها به‌صورت سازمان‌یافته و منظم و در قالب مسابقات و رویدادهای ورزشی برگزار می‌شوند. رویدادهای ورزشی موقعیت‌هایی کاملاً اختصاصی، با برنامه، از قبل آماده شده و از نظر زمانی محدودند که شرکت‌کنندگان به‌منظور دستیابی به اهداف مشخص در آن شرکت یا در برگزاری آن مشارکت می‌کنند و به‌منظور تماشای آن

تعداد زیادی تماشاگر نیز انتظار می‌رود (۱۵). رویدادها می‌توانند نیاز اساسی بشر مانند نیازهای جسمی، روانی و فردی را برآورده کرده و نقش‌های متعددی از جمله میراث فرهنگی، آگاهی‌های فرهنگی، توسعه جامعه و گردشگری را ایفا کنند (۱۱). امروز رویدادها در اشکال مختلف وجود دارند. همچنین آنها ممکن است از لحاظ بزرگی، ارزش، تأثیرات بر جامعه و دلایل میزبانی متفاوت باشند، اما همواره یک وجه ثابت در مورد رویدادها وجود دارد و آن هم محدود بودن زمان آنهاست. علاوه بر آن می‌توان گفت که هرچه دامنه یک رویداد وسیع‌تر باشد یا به‌عبارتی رویداد بزرگ‌تر باشد (تعداد افراد بیشتری چه به‌صورت شرکت‌کننده یا تماشاگر پوشش دهد)، میزان تأثیرات بر جامعه بیشتر خواهد بود (۲۱). رویدادها را می‌توان به سه دسته رویدادهای بزرگ (شامل رویدادهای فرهنگی، ورزشی)، متوسط (رویدادهای اقتصادی، اجتماعی-سیاسی) و کوچک (رویدادهای طبیعی) طبقه‌بندی کرد (۴). جاگو و شاول (۱۹۹۸)، رویداد بزرگ را رویدادی خاص تعریف می‌کنند که از نظر وضعیت و اعتبار در سطح بالایی قرار دارد؛ جمعیت بزرگی را به‌سوی خود جذب می‌کند؛ مورد توجه گسترده رسانه‌های ارتباط جمعی است؛ برگزاری آن پرهزینه است؛ موجب سرمایه‌گذاری در جامعه میزبان می‌شود؛ خدمات ویژه‌ای را طلب می‌کند و سوابق و میراثی را از خود بر جای می‌گذارد (۱۴). همچنین سولبرگ و پروس (۲۰۰۷)، اعتقاد دارند رویدادهای ورزشی بزرگ علاوه بر سرمایه‌گذاری در زمینه اماکن و تجهیزات ورزشی، مستلزم سرمایه‌گذاری در زیربنای غیرورزشی شهر میزبان نیز است. این سرمایه‌گذاری‌ها باید متناسب با طرح‌های بلندمدت شهر برای موفقیت رویداد و توسعه شهر باشد. اغلب شهرهای درخواست‌کننده میزبانی، به این دلیل میزبانی رویدادهای

1. Jago & Shaw
2. Solberg & Preuss

کردند (۶). آلن^۱ و همکاران (۲۰۰۸)، تأثیرات رویدادها را تأثیرات اجتماعی و فرهنگی، سیاسی، زیست‌محیطی و گردشگری و آثار اقتصادی بیان کردند (۹). ستیرادو^۲ و همکاران (۲۰۰۸)، در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که برگزاری رویدادهای ورزشی برای توسعه فنی ورزشکاران نخبه، ترویج ورزش و افزایش ویژگی و خصوصیات آن مهم است (۲۴). هوانگ^۳ و همکاران (۲۰۱۲)، در تحقیقی با عنوان «شناسایی تأثیرات اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی و زیست‌محیطی رویدادهای ورزشی بزرگ (مورد مطالعه: بازی‌های جهانی ۲۰۰۹ کائوسیونگ تایوان)» دریافتند که بیشترین تأثیر بر عوامل اقتصادی بوده و عوامل اجتماعی-فرهنگی و گردشگری در جایگاه بعدی قرار دارند (۱۳). بورک^۴ و همکاران (۲۰۱۴)، در تحقیقی با عنوان «تأثیر ورزش بر توسعه اجتماعی در جامائیکا» دریافت که ورزش موجب توسعه اقتصادی و اجتماعی در جامعه می‌شود (۱۰). کیم^۵ و همکاران (۲۰۱۷) در بررسی پیامدهای اقتصادی مسابقات گرندپریکس فرمول یک توصیه کردند که شهرهای میزبان برای افزایش تأثیرات اقتصادی باید بیشتر روی تماشاگران بین‌المللی و غیرمحلی تمرکز کنند (۱۷). دوین و دوین^۶ (۲۰۱۷) نیز پتانسیل گردشگری رویدادهای ورزشی را از دلایل اصلی اشتیاق زیاد دولت‌ها برای حمایت از برگزاری آنها دانستند (۱۱).

از مجموع مباحث مطرح‌شده می‌توان نتیجه گرفت که برگزاری مسابقات ورزشی در شهرهای میزبان تغییرات بسیار زیادی را از نظر فیزیکی، اجتماعی، اقتصادی و فضایی به همراه دارد. سود حاصل از گردشگری ورزشی در

ورزشی بزرگ را درخواست می‌کنند که درآمد منطقه‌ای کوتاه‌مدت یا بلندمدت شایان توجهی را برای آنها به وجود می‌آورد (۲۳). در زمینه بررسی تأثیرات رویدادهای ورزشی بر توسعه ورزش تحقیقات زیادی انجام گرفته است که در زیر به چند مورد از آن اشاره می‌شود.

جلالی فراهانی و علیدوست قهفرخی (۱۳۹۰)، یکی از تأثیرات برگزاری رویدادهای ورزشی را توسعه فرهنگی آن دانسته‌اند که شامل روحیه تعاون، همکاری و همگرایی بین اقشار مختلف برای برگزاری یک رویداد ورزشی مناسب است (۴). اندام و همکاران (۱۳۹۲)، در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که برگزاری رویدادهای ورزشی موجب توسعه فرهنگی، همدلی، رفاقت، توسعه و ارتقا، توسعه سرمایه اجتماعی، توسعه اقتصادی و توسعه زیرساخت‌ها و مدیریت در جامعه میزبان می‌شود (۱). محمدی ترکمانی (۱۳۹۲)، در تحقیق خود با عنوان «بررسی اثرات تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی آذربایجان بر استان‌های شمالی کشور» دریافت که این رویدادها موجب توسعه اقتصادی، اجتماعی-روانی، فرهنگی، زیست‌محیطی و گردشگری و بیشتر از همه موجب توسعه فرهنگی می‌شود (۷). جاوید و همکاران (۱۳۹۴) در بررسی اثرات اقتصادی رویدادهای گردشگری ورزشی، افزایش درآمد، ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و ایجاد فرصت‌های کارآفرینی را از تأثیرات مثبت رویدادهای ورزشی و اشتغال کاذب در زمان رویدادهای ورزشی و افزایش قیمت و اجاره‌بهای مسکن و مراکز اقامتی را از آثار منفی رویدادهای ورزشی معرفی کردند (۳). مجیدی و محرمزاده (۱۳۹۵) مزایای ورزش‌های ماجراجویانه در فضاهای باز را در سه بعد شخصی (تجارب جدید، تجارب با خطر بالا، گریز، موفقیت، دانش و آمادگی جسمانی)، اقتصادی (حداقل سرمایه‌گذاری مالی) و روانی-اجتماعی (اجتماعی شدن، وحدت، همکاری و اعتماد) دسته‌بندی

1. Allen
2. Sotiriadou
3. Huang
4. Burked
5. Kim
6. Devine & Devine

پرسشنامه شامل دو بخش بود. بخش اول مربوط به اطلاعات و ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخگویان و بخش دوم به جمع‌آوری داده‌های مرتبط با متغیرهای تحقیق مربوط می‌شد. به همین سبب پس از مطالعه منابع مرتبط موجود و همچنین نظرهای استادان متخصص و کارشناسان این حوزه فهرستی از مهم‌ترین تأثیرات برگزاری این‌گونه رویداد بر جامعه تهیه شد و آنهایی که از نظر تعداد بیشترین تکرار و تأیید را در مستندات علمی و نظری متخصصان داشتند، احصا شد. سپس روایی صوری و محتوایی آن با استفاده از نظرهای استادان مربوط تعدیل و تأیید شد. و در نهایت ۴۱ سؤال استخراج شد که با استفاده از مقیاس پنج‌گزینه‌ای لیکرت (از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) درجه‌بندی شدند. برای پایایی آن، پرسشنامه توسط ۴۰ نفر از جامعه مورد نظر تکمیل شد و پس از تجزیه و تحلیل، ضریب آلفای کرونباخ آن ۰/۸۸ به دست آمد که رقم قابل قبولی است. برای دسته‌بندی کاراکترهای شخصی و تعیین اهمیت گویه‌ها (متغیرها) از آمار توصیفی (فراوانی، میانگین و انحراف معیار) استفاده شد. از تحلیل عاملی اکتشافی با چرخش متعامد برای تبیین عامل‌ها و روایی ساختاری ابزار تحقیق استفاده شد.

نتایج و یافته‌های تحقیق

بررسی مشخصات فردی پاسخگویان نشان داد که دامنه سنی آنها ۳۰ تا ۵۹ سال است و بیشتر آنها (۵۱ درصد) دارای مدرک کارشناسی‌اند. ۴۲ درصد از این نمونه زن و ۵۸ درصد مرد بودند و سابقه ورزشی آنها ۱۰ تا ۲۵ سال بود. جدول ۱، اطلاعات جمعیت‌شناختی پاسخگویان را به تفصیل نمایش می‌دهد.

پشت صحنه ورزش و مسابقات ورزشی موجب می‌شود، بسیاری از شهرها و کشورها این فرصت را بسیار مغتنم بشمارند و به جذب گردشگران بپردازند. ورزش و برگزاری مسابقات ورزشی سبب می‌شود تا بودجه فراوانی در امر ساخت، تعمیر و تنظیم زیرساخت‌ها و ساختارهای زیربنایی و اقتصادی شهرها و نواحی پیرامون آن اختصاص یابد و شهرهای ضعیف بیش‌ازپیش در مسیر توسعه شهری از نظر فیزیکی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی گام بردارند (۵). اما آنچه در این تحقیقات مشاهده شد، این بود که غالب این تحقیقات در خصوص رویدادهای بزرگ ملی یا بین‌المللی صورت پذیرفته و در مقیاس کوچک‌تر یا در رده‌های سنی پایین‌تر به آن پرداخته نشده است. به همین سبب این تحقیق قصد دارد نقش برگزاری المپیادهای ورزشی درون‌استانی را بر توسعه ورزش استان گلستان از دیدگاه مدیران و کارشناسان ورزش بررسی کند. منظور از المپیاد درون‌استانی در این تحقیق، المپیادی است که شهرها و بخش‌های استان گلستان به صورت مجزا حق شرکت در این رویداد را دارند. به همین سبب فقط ۱۴ شهرستان و ۸ بخش فعال در حوزه ورزش استان گلستان حق شرکت در این المپیاد را پیدا کردند.

روش تحقیق

روش تحقیق توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری تحقیق، تمامی مدیران و کارشناسان اجرای اولین المپیاد ورزشی استان گلستان (اعضای ستاد مرکزی استانی، اعضای ستاد شهرستانی، مربیان و سرپرستان تیم‌ها) در سال ۱۳۹۵ به تعداد ۳۸۱ نفر است. تعداد نمونه‌ها براساس جدول مورگان ۱۹۰ نفر برآورد شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد.

جدول ۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخگویان

متغیر	سطوح متغیر	فراوانی	درصد فراوانی
جنسیت	مرد	۱۱۰	۵۸
	زن	۸۰	۴۲
سن	۳۰-۳۹ سال	۹۵	۵۰
	۴۰-۴۹ سال	۶۸	۳۶
	۵۰-۵۹ سال	۲۷	۱۴
سطح تحصیلات	کمتر از لیسانس	۳۰	۱۶
	لیسانس	۹۷	۵۱
	فوق لیسانس و بالاتر	۶۳	۳۳
سابقه ورزشی	۱۰-۱۵ سال	۸۶	۴۵
	۱۶-۲۰ سال	۵۱	۲۷
	۲۱-۲۵ سال	۵۳	۲۸

المپیاد ورزشی درون‌استانی موجب حضور گسترده تماشاگران و هواداران می‌شود» کمترین پیامد را در بین متغیرها در توسعه ورزش استان داراست که در جدول ۲ به میزان پیامدهای هر یک از متغیرها اشاره شده است.

همچنین پس از بررسی نظرهای پاسخ‌دهندگان از بخش دوم پرسشنامه، مشخص شد که گویه «برگزاری المپیاد ورزشی درون‌استانی احساس مسئولیت جامعه میزبان را بالا می‌برد»، از لحاظ آماری مهم‌ترین پیامد را در توسعه ورزش استان داراست. همچنین گویه «برگزاری

جدول ۲. گزیده‌ای از بااهمیت‌ترین و کم‌اهمیت‌ترین پیامدهای المپیاد ورزشی درون‌استانی

میزان اهمیت	گویه‌ها (متغیرها)	میانگین	انحراف معیار
بیشترین اهمیت	برگزاری المپیاد ورزشی درون‌استانی احساس مسئولیت جامعه میزبان را بالا می‌برد.	۴/۴۰	۰/۸۲
	برگزاری المپیاد ورزشی درون‌استانی موجب افزایش منزلت اجتماعی شرکت‌کنندگان می‌شود.	۴/۳۷	۰/۶۳
	برگزاری المپیاد ورزشی درون‌استانی موجب تعمیر و بهسازی اماکن ورزشی در استان می‌شود.	۳/۳۶	۰/۶۷
کمترین اهمیت	برگزاری المپیاد ورزشی زمینه کمک‌های نقدی و غیرنقدی نهادهای دولتی را فراهم می‌کند.	۳/۲۳	۱/۰۰۲
	برگزاری المپیاد ورزشی درون‌استانی شرکت‌کنندگان را با آداب و رسوم شهرهای میزبان آشنا می‌سازد.	۳/۱۸	۱/۰۹
	برگزاری المپیادهای ورزشی درون‌استانی موجب حضور گسترده تماشاگران و هواداران می‌شود.	۳/۱۱	۱/۱۲

آیا گویه‌ها ارتباط معناداری برای فراهم کردن یک مبنای معقول برای تجزیه و تحلیل عامل دارند، از آزمون کروییت بارتلت استفاده شد که سطح معناداری آن کمتر از ۰/۰۰۲ به دست آمد.

پیش از استفاده از روش تحلیل عاملی، می‌بایست کفایت تعداد گویه‌ها برای پیش‌بینی هر مؤلفه و همچنین کفایت نمونه‌گیری به دست آید که برای این منظور از آزمون KMO استفاده شد که نتیجه به دست آمده در این آزمون ۰/۷۹ را نشان می‌دهد. همچنین برای تعیین اینکه

جدول ۳. نتایج آزمون‌های بارتلت و KMO

نتایج	آماره	آزمون
۰/۷۹		KMO
۴۰۱۹/۱۲۱	خی‌دو	بارتلت
۱۹۱۰	درجه آزادی	
۰/۰۰۲	سطح معناداری	

براساس گزارش لیچ، برت و مورگان^۱ (۲۰۰۵)، چنانچه KMO بیشتر از ۰/۷۰ و تست بارتلت کمتر از ۰/۰۵ به دست آید، نتایج به دست آمده می‌تواند تأییدی بر استفاده از آزمون تحلیل عاملی اکتشافی باشد (۱۸). جدول ۳، نتایج آزمون‌های بارتلت و KMO را نشان می‌دهد.

در شناسایی ساختار داخلی مشخص شد ۴۱ سؤال از مجموع ۴۶ سؤال از بار عاملی لازم برای تشکیل هفت عامل توسعه مدیریت، توسعه مالی، توسعه روحی و روانی، توسعه مشارکت‌های اجتماعی، توسعه اماکن و زیرساخت‌ها، توسعه تبلیغاتی، توسعه فرهنگی و گردشگری برخوردار بودند که مقدار بار عاملی آنها در جدول ۴ آورده شده است. جدول ۴ بار عاملی گویه‌های پرسشنامه را نمایش می‌دهد.

1. Leech, Barrett & Morgan

جدول ۴. بار عاملی گویه‌های پرسشنامه

عنوان عامل	گویه‌ها	بار عاملی
توسعه مدیریت	- برگزاری المپیاد موجب شناخت ضعف‌ها و قوت‌ها و فرصت‌ها و تهدیدهای ورزش استان می‌شود.	۰/۷۵
	- برگزاری المپیاد موجب توانمندسازی مدیران و عوامل اجرایی برگزارکننده رویداد می‌گردد.	۰/۷۲
	- برگزاری المپیاد، موجب افزایش رضایت شغلی کارکنان می‌شود.	۰/۶۸
	- برگزاری المپیاد موجب می‌شود مدیران و عوامل اجرایی به کنترل و اصلاح اقدامات در برگزاری رویدادهای بزرگ آشناتر شوند.	۰/۵۲
	- برگزاری المپیاد ورزشی زمینه ایجاد هم‌افزایی بین نیروها را برای مدیران مهیا می‌سازد.	۰/۴۹
توسعه مالی	- برگزاری المپیاد، زمینه ورود و حمایت اسپانسرها را فراهم می‌کند.	۰/۶۷
	- برگزاری المپیاد، زمینه کمک‌های نقدی و غیرنقدی نهادهای دولتی را فراهم می‌کند.	۰/۶۵
	- برگزاری المپیاد، فرصتی مناسب برای بازاریابی فراهم می‌کند.	۰/۶۰
	- برگزاری المپیاد، زمینه را برای به حداقل رساندن کمبودهای ورزشی فراهم می‌کند.	۰/۴۸
	- برگزاری المپیاد، موجب ایجاد اشتغال در شهرهای میزبان می‌شود.	۰/۴۴
- برگزاری المپیاد موجب افزایش تقاضای کالا و خدمات توسط بازدیدکنندگان از رویداد می‌شود.	۰/۴۰	
توسعه روحی و روانی	- برگزاری المپیاد، غرور و افتخار جامعه میزبان را افزایش می‌دهد.	۰/۷۲
	- برگزاری المپیاد موجب افزایش منزلت اجتماعی شرکت‌کنندگان می‌شود.	۰/۶۹
	- برگزاری المپیاد، شادی و نشاط را در جامعه میزبان افزایش می‌دهد.	۰/۶۷
	- برگزاری المپیاد موجب افزایش انگیزه شرکت‌کنندگان می‌شود.	۰/۶۶
	- برگزاری المپیاد، احساس مسئولیت جامعه میزبان را بالا می‌برد.	۰/۶۳
	- برگزاری المپیاد، اعتمادبه‌نفس شرکت‌کنندگان را بالا می‌برد.	۰/۶۰
	- برگزاری المپیاد، موجب ایجاد حس برابری اجتماعی در ورزشکاران می‌گردد.	۰/۴۸
- برگزاری المپیاد، موجب انجام دیدوبازدیدهای دوستانه می‌شود.	۰/۴۵	
توسعه مشارکتهای اجتماعی	- برگزاری المپیاد ورزشی موجب افزایش کمی ورزشکاران در استان می‌شود.	۰/۶۷
	- برگزاری المپیاد، انگیزه سایر ادارات و نهادها را جهت مشارکت در برگزاری افزایش می‌دهد.	۰/۶۴
	- برگزاری المپیاد موجب حضور گسترده تماشاگران و هواداران می‌شود.	۰/۵۸
	- برگزاری المپیاد موجب تقویت کار تیمی می‌گردد.	۰/۵۲
	- برگزاری المپیاد موجب تشکیل اجتماع‌های جدید از دوستان می‌شود.	۰/۴۱
- برگزاری المپیاد موجب ایجاد حس خوب در شهروندان می‌شود.	۰/۴۸	
توسعه اماکن و زیرساختها	- برگزاری المپیاد موجب می‌گردد نیازهای واقعی شهرهای میزبان از نظر امکانات، مشخص و جهت رفع آن تلاش شود.	۰/۷۰
	- برگزاری المپیاد موجب تعمیر و بهسازی اماکن ورزشی مورد نیاز برای برگزاری رویداد می‌شود.	۰/۶۷
	- برگزاری المپیاد موجب بهبود وضعیت ظاهری ورزشگاه‌ها می‌شود.	۰/۶۶
	- برگزاری المپیاد موجب بهبود کیفیت تجهیزات ورزشی برگزاری مسابقات می‌شود.	۰/۶۱
	- برگزاری المپیاد، موجب افزایش فضای ورزشی در شهرستان‌ها می‌شود.	۰/۳۶
- برگزاری المپیاد ورزشی موجب افزایش تجهیزات فنی و مهندسی می‌شود.	۰/۳۲	
توسعه تبلیغاتی	- برگزاری المپیاد موجب افزایش توجه رسانه‌ها به ورزش می‌شود.	۰/۷۱
	- برگزاری المپیاد، تبلیغات گسترده‌ای از رشته‌های ورزشی در جامعه انجام می‌دهد.	۰/۶۷
	- برگزاری المپیاد موجب شهرت استان و شهرهای میزبان می‌گردد.	۰/۵۹
	- برگزاری المپیاد موجب می‌گردد ورزشکاران قهرمان و نخبه در جامعه شناخته‌تر شوند.	۰/۵۶
	- برگزاری المپیاد موجب می‌شود شرکت‌کنندگان با آداب‌ورسوم شهرهای میزبان آشنا شوند.	۰/۴۳

ادامه جدول ۴. بار عاملی گویه‌های پرسشنامه

عنوان عامل	گویه‌ها	بار عاملی
توسعه فرهنگی و گردشگری	- برگزاری المپیاد موجب توسعه فرهنگ ورزش در جامعه می‌شود.	۰/۶۸
	- برگزاری المپیاد موجب معرفی میراث فرهنگی و گردشگری شهرهای میزبان می‌شود.	۰/۶۴
	- برگزاری المپیاد، زمینه توسعه فعالیت‌های فرهنگی (ترویج نماز، اخلاق در ورزش و ...) را مهیا می‌سازد.	۰/۵۹
	- برگزاری المپیاد، شرایط معرفی موسیقی سنتی و بازی‌های بومی و محلی را مهیا می‌سازد.	۰/۴۶
	- برگزاری المپیاد، توجه جامعه را به ورزش جلب می‌کند.	۰/۴۱

پس از اینکه تعداد عامل‌ها از طریق روش‌های آماری مربوطه به دست آمد، پایایی این عامل‌ها نیز از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد که مقدار این ضریب در همه عوامل و در مجموع بالای ۰/۷۰ به دست آمد که رقم قابل قبولی است. شرح نتایج این آزمون در جدول ۵ آورده شده است.

جدول ۵. ضریب پایایی مؤلفه‌های پرسشنامه

عامل‌ها	تعداد سؤالات	ضریب آلفای کرونباخ
توسعه مدیریت	۵	۰/۷۶
توسعه مالی	۶	۰/۸۸
توسعه روحی و روانی	۸	۰/۸۱
توسعه مشارکت‌های اجتماعی	۶	۰/۷۹
توسعه اماکن و زیرساخت‌ها	۶	۰/۹۱
توسعه تبلیغاتی	۵	۰/۸۰
توسعه فرهنگی و گردشگری	۵	۰/۷۴
مجموع	۴۱	۰/۸۸

همچنین با استفاده از آزمون فریدمن عامل‌های به دست آمده از نظر میزان تأثیرات رتبه‌بندی شدند که عامل توسعه روحی و روانی با میانگین ۵/۰۹ دارای بیشترین پیامد و عامل مالی با میانگین ۲/۳۷ دارای کمترین پیامد بود. نتایج این رتبه‌بندی در جدول ۶ آورده شده است.

جدول ۶. رتبه‌بندی پیامدهای برگزاری المپیادهای ورزشی درون‌استانی در توسعه ورزش استان گلستان

عامل	میانگین رتبه	رتبه	Chi-square	df	Sig
توسعه روحی و روانی	۵/۰۹	۱	۱۷۷/۲۳	۶	۰/۰۰۱
توسعه تبلیغاتی	۴/۷۲	۲			
توسعه مدیریتی	۴/۳۹	۳			
توسعه مشارکت‌های اجتماعی	۴/۳۷	۴			
توسعه زیرساخت‌ها	۴/۲۴	۵			
توسعه فرهنگی و گردشگری	۲/۸۳	۶			
توسعه مالی	۲/۳۷	۷			

بحث و نتیجه‌گیری

ساکنان، در حوزه تقویت روحی جامعه و افزایش غرور و افتخار آنها بوده است (۲۵). شایان ذکر است که در بین گویه‌های مختلف در این عامل، افزایش غرور و افتخار جامعه با بار عاملی ۰/۷۲ دارای بیشترین اهمیت بود. از این رو با توسعه این عامل می‌توان امیدوار بود ورزشکاران و جامعه ورزش استان گلستان به خودباوری لازم برسند و آمادگی لازم را برای شرکت در رویدادهای بزرگ‌تر پیدا کنند.

توسعه تبلیغاتی از نظر میانگین دومین عامل بود که بیشترین تأثیر را از برگزاری المپیادهای ورزشی درون‌استانی به خود دید؛ یعنی این رویدادها توانست پیام‌های تبلیغاتی مناسبی را به مخاطبان در جامعه منتقل کند و به‌نوعی مخاطبان متوجه برگزاری همچنین رویدادی در استان شدند و ورزش توانست نگاه جامعه را به خود جلب کند. این نتیجه با نتایج تحقیق محمدی ترکمانی (۱۳۹۳)، که دریافت برگزاری رویدادهای ورزشی می‌تواند موجب شهرت شهر میزبان شود و به‌نوعی در این رویدادها شهرهای میزبان به شرکت‌کنندگان معرفی می‌شوند، همخوانی دارد (۷). در این عامل، گویه «افزایش توجه رسانه‌ها به ورزش» با بار عاملی ۰/۷۱ دارای بیشترین اهمیت بود. این بدان معناست که از طریق برگزاری المپیادهای ورزشی درون‌استانی می‌توان با افزایش توجه رسانه‌ها به ورزش، علاقه‌مندی به ورزش در جامعه را افزایش داد و در کنار آن شرایط خوبی را برای پر کردن اوقات فراغت برای نوجوانان و جوانان در شبکه‌های مختلف رسانه‌ای ایجاد کرد.

توسعه مدیریتی سومین عاملی بود که برگزاری المپیاد ورزشی درون‌استانی توانست نصیب ورزش استان گلستان کند؛ یعنی این رویدادها می‌تواند به برگزارکنندگان رویداد کمک کند تا با مفاهیم مدیریت مسابقات بیشتر آشنا شوند و اصول برنامه‌ریزی، سازماندهی، نظارت و کنترل

همان‌طور که از نتایج تحقیق مشخص شد برگزاری المپیاد ورزشی درون‌استانی تأثیرات روحی- روانی، تبلیغاتی، مدیریتی، مشارکت‌های اجتماعی، زیرساختی، فرهنگی و گردشگری و مالی در ورزش استان خواهد داشت که از بین آنها عامل توسعه روحی و روانی با میانگین ۵/۰۹ دارای بیشترین تأثیر بود و عامل توسعه مالی با میانگین ۲/۳۷ دارای کمترین تأثیر بوده است. در این زمینه تحقیقات زیادی صورت پذیرفته است که از بین آنها می‌توان به تحقیقات یانگ^۱ و همکاران (۲۰۱۰)، هوانگ^۲ و همکاران (۲۰۱۲)، محمدی ترکمانی (۱۳۹۳)، اندام و همکاران (۱۳۹۳) اشاره کرد (۲۵، ۱۲، ۱۰، ۷).

براساس این نتایج می‌توان گفت برگزاری المپیاد ورزشی درون‌استانی بیشترین تأثیر را در عامل توسعه روحی و روانی شرکت‌کنندگان از خود نشان داد. پس یکی از راهکارهای اصلی تقویت روحی و روانی ورزشکاران در استان گلستان که موضوعی بسیار مهم در موفقیت ورزشی است، برگزاری المپیادهای ورزشی است. با برگزاری این رویدادها فاکتورهای روحی و روانی ورزشکاران مانند اعتمادبه‌نفس، انگیزه، احساس مسئولیت، حس برابری، رضایت شغلی و منزلت اجتماعی ارتقا پیدا می‌کند و شادی و نشاط چشمگیری وارد جامعه ورزش خواهد شد. این نتیجه با نتایج تحقیقات زیر همخوانی دارد: ژوو و آپ^۳ (۲۰۰۹) در تحقیق خود با عنوان «بررسی تأثیر بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ پکن بر ساکنین» دریافتند که برگزاری این رویداد بیشتر از همه عوامل، موجب توسعه عامل اجتماعی و روانی شده است (۲۶). یانگ و همکاران (۲۰۱۰) در تحقیقی با عنوان «بررسی تأثیرات نمایشگاه بین‌المللی شانگهای» دریافتند که بیشترین تأثیر این نمایشگاه بر

1. Yang
2. Huang
3. Zhou & Ap

مسابقات جام جهانی ۲۰۰۲ فوتبال در کره جنوبی به این نتیجه رسیدند که برگزاری این رویداد بر مسائل اجتماعی تأثیرگذار است (۱۶). همچنین در بین گویه‌های مختلف مربوط به عامل مشارکت‌های اجتماعی، گویه «افزایش کمی ورزشکاران»، با بار عاملی ۰/۶۷ بیشترین اهمیت را به خود اختصاص داد؛ یعنی با برگزاری این‌گونه رویدادها می‌توان بر آمار کمی ورزشکاران اضافه کرد. از این‌رو به‌منظور افزایش ورزشکاران سازمان‌یافته پیشنهاد می‌شود این رویدادها همه‌ساله برگزار شود.

توسعه زیرساخت‌ها و امکانات، عامل بعدی بود که از برگزاری المپیاد ورزشی تأثیر پذیرفت؛ یعنی با برگزاری رویدادهای این‌گونه، شرایط زیرساخت‌ها در ابعاد مختلف مانند احداث، تکمیل، تعمیر و تجهیز اماکن ورزشی و بهبود وضع ظاهری آنها تا حد شایان توجهی ارتقا خواهد یافت که این تأثیرات تا سال‌های متمادی در استان و به‌خصوص شهرهای میزبان باقی خواهد ماند. این نتیجه با نتایج تحقیق اندام و همکاران (۱۳۹۳)، مترنایتر^۲ (۲۰۰۸) و پریوس^۳ (۲۰۰۷) همخوانی دارد (۲۲، ۱۹، ۱). همچنین در این عامل، گویه «آشنایی با نیازهای امکاناتی و زیرساختی» با بار عاملی ۰/۷۰ بیشترین اهمیت را دارا بود. از این‌رو می‌توان امیدوار بود که با برگزاری این رویدادها با اطلاعات درست و دقیقی که از نیازهای امکاناتی در اختیار مدیران ورزش استان قرار می‌گیرد، نسبت به تخصیص صحیح منابع عمرانی اقدام شود.

عامل فرهنگی - گردشگری در رتبه ششم پیامدهای برگزاری المپیادهای ورزشی درون‌استانی قرار گرفت. با توسعه این عامل شرکت‌کنندگان با میراث فرهنگی و گردشگری شهرهای میزبان آشنا می‌شوند و شرایط لازم برای احیای آداب و رسوم و سنت‌ها فراهم می‌شود و این فضا می‌تواند برای دستیابی به اهداف فرهنگی دیگر شامل

رویدادهای ورزشی را به‌طور عملی بیاموزند. این نتیجه با نتایج تحقیق اندام و همکاران (۱۳۹۳) که عنوان کردند دریافت برگزاری رویدادهای ورزشی موجب توسعه زیرساخت‌ها و مدیریت می‌شود، همخوانی دارد (۱). همچنین براساس نتایج تحلیل عاملی در این عامل مشخص شد که گویه «شناخت نقاط ضعف و قوت و فرصت و تهدید ورزش استان» با بار عاملی ۰/۷۵ دارای بیشترین اهمیت بود. از این‌رو این رویداد فرصت بسیار خوبی برای مدیران و برگزارکنندگان مسابقات در استان است تا با استفاده از نقاط قوت ورزش استان از فرصت‌های موجود برای بهره‌برداری بیشتر استفاده کنند. همچنین مراقب باشند تا تهدیدهای موجود در محیط بیرون سازمان به ورزش استان آسیب نرساند و با توجه به اینکه شناسایی فرصت‌ها، تهدیدها و قوت‌ها و ضعف‌ها از ارکان اصلی تدوین راهبردهای یک سازمان به‌شمار می‌آید، می‌توان از این فرصت برای تدوین برنامه‌ای راهبردی برای ورزش استان گلستان استفاده کرد.

در رتبه چهارم پیامدهای المپیادهای ورزشی درون‌استانی، عامل مشارکت اجتماعی قرار داشت؛ یعنی این المپیاد توانسته میزان مشارکت در کار جمعی را از طرف گروه‌های مختلف مانند ورزشکاران، تماشاگران و هواداران، سایر ادارات و نهادهای خارج از سازمان افزایش دهد و در واقع با برگزاری این رویداد می‌توان استقبال گروه‌های مختلف را برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی افزایش داد که در نهایت توسعه ورزش در ابعاد همگانی و قهرمانی را به‌همراه خواهد داشت. این نتیجه با نتایج تحقیقات پروینی و همکاران (۱۳۹۳) که دریافتند برگزاری رویدادهای ورزشی موجب توسعه اجتماعی - فرهنگی جامعه میزبان خواهد شد (۲)، همخوانی دارد. کیم، گورسوی و لی^۱ (۲۰۰۶) نیز در بررسی تأثیرات

2. Manzenreiter
3. Preuss

1. Kim, Gursoy & Lee

یکی از ابزارهای اصلی جذب اسپانسر و حمایت مالی از ورزش استفاده کرد و این رویدادها می‌تواند روشی کارآمد برای حل مشکلات و معضلات مالی حوزه ورزش باشد. در نهایت می‌توان این‌گونه استنباط کرد که برگزاری المپیادهای ورزشی درون‌استانی با توجه به توانی که جهت توسعه ورزش در ابعاد مالی، روحی و روانی، زیرساختی و امکاناتی، فرهنگی-گردشگری، تبلیغاتی، مدیریتی و مشارکت‌های اجتماعی از خود نشان داد، می‌تواند از راهکارهای اصلی دستیابی به اهداف کلان ورزش باشد، زیرا نتایج مستخرج از این تحقیق با غالب اهداف درازمدت و کوتاه‌مدت موجود در حوزه ورزش همخوانی دارد. از این‌رو به مدیران ورزش استان گلستان پیشنهاد می‌شود که برگزاری این رویدادها را نه تنها در یک رده سنی، بلکه در تمامی رده‌ها در تقویم ورزشی سالانه خود قرار دهند.

ترویج اخلاق نیک و بالارزش در ورزش مانند بازی جوانمردانه، نهی از منکر و امر به معروف در ورزش، رعایت حقوق شهروندی در ورزش و... به کار رود. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیقات اندام و همکاران (۱۳۹۳)، محمدی ترکمانی (۱۳۹۲) و نتلوکو و اسوارت^۱ (۲۰۰۸) همخوانی دارد (۲۰، ۷، ۱۰). همچنین نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که گویه «توسعه فرهنگ ورزش» با بار عاملی ۰/۶۸ بیشترین اهمیت را در بین گویه‌های مختلف داراست؛ یعنی برگزاری المپیادهای ورزشی درون‌استانی می‌تواند فرهنگ پرداختن به ورزش را توسعه دهد و متعاقب آن، شور و نشاط در جامعه افزایش خواهد یافت و سلامت جسمی و روحی افراد تضمین خواهد شد و به همین ترتیب هزینه‌های درمانی خانواده‌ها کاهش می‌یابد. همچنین آسیب‌های اجتماعی در جامعه کاهش خواهد داشت.

آخرین عاملی که پاسخ‌دهندگان اعلام کردند برگزاری المپیاد ورزشی می‌تواند بر توسعه آن تأثیر بگذارد، عامل توسعه مالی بود. به نظر کارشناسان با برگزاری المپیاد ورزشی درون‌استانی زمینه‌های مساعدی برای بازاریابی، ایجاد اشتغال در ورزش، جذب کمک‌های نقدی و غیرنقدی از بخش‌های دولتی و خصوصی فراهم می‌شود و با افزایش منابع مالی وارد شده به ورزش، رونق اقتصادی آن افزایش می‌یابد. این نتیجه با نتایج تحقیق کیم، گورسوی و لی (۲۰۰۶) و محمدی ترکمانی (۱۳۹۲) که دریافتند برگزاری رویدادهای ورزشی موجب توسعه اقتصادی خواهد شد، همخوانی دارد (۷، ۱۶). همچنین تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که از بین گویه‌های مختلف این عامل، گویه «توسعه ورود و حمایت اسپانسرها» با بار عاملی ۰/۶۷ دارای بیشترین اهمیت است؛ یعنی از برگزاری این‌گونه رویدادها می‌توان به‌عنوان

1. Ntloko & Swart

منابع و مآخذ

۱. اندام، رضا؛ مهدی‌زاده، رحیمه؛ نقی‌پور جهرمی، فریده (۱۳۹۲). «بررسی اثرات رویدادهای ورزشی بر جامعه میزبان». پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، سال سوم، ش ۶، ص ۷۳-۸۵.
۲. پروینی، نسترن؛ شعبانی مقدم، کیوان؛ اشرف خزایی، علی (۱۳۹۴). «بررسی اثرات برگزاری رویدادهای ورزشی بر توسعه گردشگری جامعه میزبان با تأکید بر بعد اقتصادی»، مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش، دوره ۲، ش ۵، ص ۹۵-۸۷.
۳. جاوید، مجید؛ الماسی، حسن؛ نقی‌پور، بهنام (۱۳۹۴). «گردشگری ورزشی و اثرات اقتصادی آن بر جوامع میزبان»، مطالعات مدیریت ورزشی، سال هفتم، ش ۳۲، ص ۱۳-۳۲.
۴. جلالی فراهانی، مجید؛ علی‌دوست قهفرخی، ابراهیم (۱۳۹۰). «مدیریت رویدادها و اردوهای ورزشی»، چ اول، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ص ۲۲-۴۵.
۵. رجایی، محمدعلی (۱۳۸۵). «بررسی قابلیت‌ها و پتانسیل‌های توریسم ورزشی تبت ایران و تأثیر آن بر توسعه شهرها»، مجموعه مقالات اولین همایش ملی شهر و ورزش، تهران، ایران، ص ۲۱-۲۵.
۶. مجیدی، چالاک؛ محرم‌زاده، مهرداد (۱۳۹۵). «راهبرد توسعه ورزش‌های ماجراجویانه در شهر سنندج با استفاده از تحلیل SWOT». پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، سال ششم، ش ۱۲، ص ۲۷-۴۴.
۷. محمدی ترکمانی، احسان؛ گودرزی، محمود؛ جعفری، افسر؛ جاوید، مجید (۱۳۹۲). «بررسی اثرات تور دوچرخه‌سواری بین‌المللی آذربایجان بر استان‌های شمال غرب کشور». پژوهش‌نامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، سال دهم، ش ۲۰، ص ۴۵-۵۴.
۸. مشیری، سید رحیم؛ رجبی، آریتا؛ رجایی، محمدعلی (۱۳۸۶). «بررسی و ارزیابی نقش توریسم ورزشی در توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و کالبدی شهرها». همایش منطقه‌ای راهکارهای توسعه از دیدگاه جغرافیا، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آستارا، آستارا، ایران، ص ۳۲-۵۶.
9. Allen, J., Otoole, W., Harris, R., Mcdonnel, M. (2008). "Festival & special event management". John Wiley & Sons Ltd, USA, p: 19.
10. Burked, W., Weekes, T., Costen, W. (2014). "The impact of sport on community development in Greater August town". Athens Journal of Sport, 1(3), pp: 20-35.
11. Devine, A., Devine, F. (2017). "A strategic approach to international event tourism". Sage, London, pp: 317-333.
12. Douglas, N., Douglas, G., Derrett, R. (2011). "Special interest groups: context and cases". John Wiley & Sons Ltd, USA, pp: 35-49.
13. Huang, H., Lai, Y., Chen, L., Chen, C. (2012). "Influence of international mega sport event towards cognition of economic, social-cultural and environmental impact for residents: A study of the 2009 kaohsiung word games". 1st International Conference on Energy and Environmental Protection, Sanya, China, pp: 3392- 3397.
14. Jago, L., Shaw, R. (1998). "Special events: a conceptual and differential framework". Festival Management and Event tourism, 2, pp: 21-32.

15. Jalali Farahani, M., Alidoust Ghahfarrokhi, E. (2011). "Management of sport events and sport camps". 1st Edition. University of Tehran Press, Tehran, p: 40.
16. Kim, H., Gursoy, D., Lee, S. (2006). "The impact of the 2002 world cup on South Korea: comparisons of pre-and post-games". *Tourism Management*, 27(1), pp: 86-96.
17. Kim, M. K., Kim, S. K., Park, J. A., Carroll, M., Yu, J. G., Na, K. (2017). "Measuring the economic impacts of major sports events: the case of Formula One Grand Prix (F1)". *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 22(1), pp: 64-73.
18. Leech, N., Barrett, K., Morgan, G. (2005). "SPSS for intermediate statistics: Use and interpretation". Lawrence Erlbaum Associates Ltd, London, p: 56.
19. Manzenreiter, W. (2008). "The benefits of hosting: Japanese experiences from the 2002 football world cup". *Asian Business & Management*, 7, pp: 201-224.
20. Ntloko, N., Swart, K. (2008). "Sport tourism event impact on the host community: A case study of red bull Big wave Africa". *South African Journal for Research in Sport, Physical Education and Recreation*, 2, pp: 79-93.
21. Ottevanger, H. J. (2007). "Sport tourism; factors of influence on sport event visit motivation". Doctoral Dissertation, Bournemouth University, United Kingdom, p: 14.
22. Preuss, H. (2007). "The conceptualization and measurement of mega sport event legacies". *Journal of Sport & Tourism*, 4, pp: 207-228.
23. Solberg, H. A., Preuss, H. (2007). "Major sport events and long-term tourism impacts". *Journal of Sport Management*, 21(2), pp: 213-234.
24. Sotiriadou, K., Ahilbury, D., Quick, S. (2008). "The attraction, retention transition, and nurturing process of sport development: some Australian evidence". *Journal of Sport Management*, 22, pp: 247- 272.
25. Yang, J., Zeng, K., Gu, Y. (2010). "Local residents perceptions of the impact of 2010 expo". *Journal of Convention and Event Tourism*, 11(3), pp: 161-175.
26. Zhou, Y., Ap, J. (2009). "Residents perceptions towards the impacts of the Beijing 2008 Olympic Games". *Journal of Travel Research*, 48(1), pp: 78-91.